

RESPUBLIKINIS
PRIKLAUSOMYBĖS LIGŲ
CENTRAS

**RESPUBLIKINIO PRIKLAUSOMYBĖS LIGŲ CENTRO
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL REKOMENDUOJAMO TĖSTINĖS PAGALBOS IR GYDYMO
PLANO PSICHIKOS SVEIKATOS CENTRŲ SPECIALISTAMS**

2025 m. liepos 30 d. Nr. 1.3-88 (1.2)
Vilnius

Vykdamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos 2002 m. gegužės 3 d. įsakyme Nr. 204 „Dėl priklausomybės ligų gydymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ numatytas Respublikiniam priklausomybės ligų centrui veiklas (III skyriaus, pirmo skirsnio 14 punktas) t v i r t i n u rekomenduojamą tęstinės pagalbos ir gydymo planą (pridedama) psichikos sveikatos centrų specialistams.

Šis tęstinės pagalbos planas gali būti naudojamas kaip atskiras popierinis ar skaitmeninis dokumentas, prisegamas prie ESPBI IS E030 formos, arba vedama tiesiai į E030 formą.

Direktorė

Aušra Širvinskienė

REKOMENDUOJAMAS TĘSTINĖS PAGALBOS IR GYDYMO PLANAS PSICHIKOS SVEIKATOS CENTRŲ SPECIALISTAMS

PIRMOJI TĘSTINĖ KONSULTACIJA

Pacientas: _____ PSC specialistas: _____ Data: _____ Laikas: _____

Dalis A (pildo specialistai pvz. atvejo vadybininkas, socialinis darbuotojas, kartu su komandos nariais (gydytoju psichiatru / vaikų paauglių gydytoju psichiatru, psichikos sveikatos slaugytoja, medicinos psichologu ir kt.)

A. BENDRA INFORMACIJA

Jei yra galimybė, bendros informacijos surinkimą rekomenduojama atlikti prieš tai atlikus Priklausomybės sunkumo indekso vertinimą ir atsižvelgiant į vertinimo rezultatus:

1. Alkoholio / psichoaktyvių medžiagų vartojimo intensyvumas

<i>Vertinimo sritis</i>	<i>Įvertinimas / Komentaras</i>
Vartojimo dažnis (per paskutines 7 dienas)	
Vartojimo kiekis (stand. vienetai ir kiti vienetai per kartą)	
Susilaikymo periodai (dienų skaičius per paskutines 30 dienų, kai nebuvo vartota) po	
Biologiniai testai, žymenys (jei taikoma, pvz. CDT, alkoholio kiekis iškvėpiamame ore, šlapimo testai, GGT ir kiti)	

2. Psichologinė būklė

<i>Vertinimo sritis</i>	<i>Įvertinimas / Komentaras</i>
Nerimo / depresijos lygis (pvz., Becko skalė ir pan.)	
Potraukis vartoti (1–10 balų skalė)	1 – potraukio nėra arba jis nežymus - 10 – potraukis labai didelis
Motyvacija keisti elgesį	
Pasitikėjimas savimi keisti elgesį (1–10)	Kiek pasitiki savimi, kad sugebėsi išlikti blaivus (-i), kai kils pagunda? 0 = visai nepasitikiu 10 = visiškai pasitikiu

3. Socialinis funkcionavimas

<i>Vertinimo sritis</i>	<i>Įvertinimas / Komentaras</i>
Santykių su artimaisiais būklė	
Užimtumas (darbas / studijos)	
Dalyvavimas socialinėse veiklose	

Teisiniai / finansiniai klausimai	
-----------------------------------	--

4. Farmakoterapija ir klinikiniai tyrimai

<i>Vertinimo sritis</i>	<i>Įvertinimas / Komentaras</i>
Vaisto pavadinimas ir dozė	
Laikymasis (ar vartojama reguliariai)	Taip / Ne
Nepageidaujami reiškiniai	
Reikia koreguoti vaistų planą?	Taip / Ne
Klinikiniai tyrimai (pvz. GGT ir kitų kepenų fermentų (ALT ir ASP). ŽIV ir HCV ir kt.	Taip / Ne

5. Psichosocialinių intervencijų dalyvavimas

<i>Vertinimo sritis</i>	<i>Įvertinimas / Komentaras</i>
Dalyvavimas terapijoje (pvz., psichoterapeuto, psichologo grupės)	
Terapinių užduočių vykdymas	
Naudojimasis įgytais įgūdžiais (praktika)	

6. Aplinkoje, bendruomenėje esančių išteklių naudojimas

<i>Vertinimo sritis</i>	<i>Įvertinimas / Komentaras</i>
Dalyvavimas savipagalbos grupėse (pvz., Anoniminiai Alkoholikai, SMART Recovery – kognityvinėmis elgesio strategijomis paremta alternatyva ir pan.)	
Užimtumo tarnyba (jei yra reikalinga)	
Neformaliojo švietimo programos (pvz., savanorystė, mokymasis bendruomenėje).	

7. Paciento išsakomos problemos ir lūkesčiai, kliūtys jiems pasiekti:

<i>Pacientui aktuali sritis</i>	<i>Įvertinimas / Komentaras</i>

Dalis B (pagal A dalyje atliktą įvertinimą užpildomas konkretus planas, kuriame numatytos reikalingos intervencijos ir trukmė bei galima pažymėti pažangą)

B. TĘSTINĖS PAGALBOS IR GYDYMO PLANAS

Tikslas	Reikalinga intervencija	Trukmė	Įvykdymo lygis (✓ - pasiekta / ✗ - nepasiekta) / Pastabos
Pvz. „psichologo konsultacijos 1 kartą per savaitę“	Psichologo konsultacija	3 mėn.	
Pvz. „Vieną kartą per savaitę lankyti 12 žingsnių programą“	Savipagalbos grupių lankymas	6 mėn.	

Pvz. „Vartoti X medikamentą pagal gydytojo paskyrimą“	X medikamento vartojimas	1 mėn.	
Ir kt.			

TAIP _____ NE _____ Pacientas supranta gydymo planą ir jam pritaria.

Paciento parašas, data _____

Specialisto/ų parašas/ai, data _____

Pastaba: Jei planas pildomas kaip skaitmeninis dokumentas, kur nėra galimybės pacientui pasirašyti, reiktų pažymėti, kad planas suderintas su pacientu ir atspausdintą plano kopiją įteikti pacientui:

Planas suderintas su pacientu ir įteikta pacientui plano kopija: TAIP _____ NE _____

Dalis C (pažangos vertinimas ir tolesnis gydymo plano koregavimas ir / ar gydymo nutraukimas)

C. PAŽANGOS VERTINIMAS

1. Alkoholio / psichoaktyvių medžiagų vartojimo intensyvumas

<i>Vertinimo sritis</i>	<i>Vertinimas</i>
Vartojimo dažnis (dienos per paskutines 7 dienas)	1. Padidėjo 2. Išliko toks pat 3. Sumažėjo 4. Pavyko nevartoti visiškai Įrašyti dienų skaičių: Pastabos:
Vartojimo kiekis (stand. ir kiti vienetai per dieną)	1. Padidėjo 2. Išliko toks pat 3. Sumažėjo 4. Pavyko nevartoti visiškai Pastabos:
Susilaikymo periodai (dienų skaičius per paskutines 30 d. kai nebuvo vartota)	
Biologiniai testai (jei taikoma, pvz. CDT, alkoholio kiekis iškvėpiamame ore, šlapimo mėginiai, GGT ir kiti)	

2. Psichologinė būklė

<i>Vertinimo sritis</i>	<i>Vertinimas</i>
Nerimo / depresijos lygis (pvz., Becko skalė ir pan.)	1. Padidėjo 2. Išliko toks pat

	3. Sumažėjo Įrašyti: Pastabos:
Potraukis vartoti (1–10 balų skalė)	1. Padidėjo 2. Išliko toks pat 3. Sumažėjo Pastabos:
Motyvacija keisti elgesį	1. Padidėjo 2. Išliko tokia pat 3. Sumažėjo Vertinama atsižvelgiant į šią galimą skalę: 1. Visiškas neįsivertinimas Neigia problemą, mano, kad kontroliuoja vartojimą. 2. Abejonės Kartais pripažįsta problemą, bet kaltina aplinkybes ar kitus. 3. Dalinis suvokimas Suvokia problemą, bet dar nesieja jos su priklausomybe. 4. Pripažinimas Aiškiai supranta, kad turi priklausomybę ir priima pagalbą. 5. Įžvalgumas Pilnai priima diagnozę, reflektuoja, suvokia savo atsakomybę.
Pasitikėjimas savimi keisti elgesį (1–10)	1. Sumažėjo 2. Išliko toks pat 3. Padidėjo Įrašyti: Pastabos:

3. Socialinis funkcionavimas

Vertinimo sritis	Vertinimas
Santykių su artimaisiais būklė	1. Pagerėjo 2. Išliko tokie pat 3. Pablogėjo Pastaba: Vertinama pagal šią skalę: 1. Labai prasti Nuolatiniai konfliktai, nutraukti ryšiai, nepasitikėjimas. 2. Įtempti Retas bendravimas, dažni nesutarimai, žemas palaikymas. 3. Vidutiniai Kartais palaikantys, bet pasitaiko konfliktų ar abejingumo.

	4. Geri Artimieji palaiko, bet vis dar tvarkosi su pasekmėmis. 5. Puikūs Aktyvus palaikymas, geri emociniai ryšiai, bendras tikslas.
Užimtumas (darbas / studijos)	1. Pagerėjo 2. Išliko tokie pat 3. Pablogėjo Pastabos: vertinama pagal šią skalę: 1. Nėra užimtumo Neturi darbo ar veiklos, nieško užimtumo. 2. Pasyvus ieškojimas Neturi užimtumo, bet pradeda domėtis / ieškoti. 3. Trumpalaikis užimtumas Nereguliarus darbas, savanorystė, epizodinės studijos. 4. Stabilus užimtumas Dirba ar studijuoja reguliariai, bet patiria sunkumų. 5. Pilnai integruotas Stabilus ir pritaikytas darbas ar studijos, tenkina.
Dalyvavimas socialinėse veiklose	1. Pagerėjo 2. Išliko tokie pat 3. Pablogėjo Pastabos: vertinama pagal šią skalę: 1. Visiškai izoliuotas Nedalyvauja jokiose socialinėse veiklose, neturi draugų. 2. Ribotas Retai bendrauja, vengia žmonių, pavieniai kontaktai. 3. Epizodinis Kartais dalyvauja veiklose (pvz., grupėse, renginiuose). 4. Reguliarus Turi pastovią socialinę veiklą, bendruomeninius ryšius. 5. Aktyvus ir įsitraukęs Veiklos yra prasmingos, teikia džiaugsmą, kuria identitetą.
Teisiniai / finansiniai klausimai	1. Pagerėjo 2. Išliko tokie pat 3. Pablogėjo Pastabos: vertinama pagal šią skalę: 1. Rimti teisiniai ir finansiniai sunkumai Skolos, teistumas, atviri teismo procesai, vykdomieji raštai, benamystė. 2. Didelės problemos Ilgalaikės skolos, iškeldinimo grėsmė, probacija, teismo sprendimai dėl vaikų globos. 3. Vidutinio sunkumo Vėluojantys mokėjimai, priklausomybė nuo pašalpų, ribotas biudžeto planavimas. 4. Nedideli iššūkiai Stabilios, bet trumpos finansinės pajamos; pavienės skolos. 5. Stabilu Pastovus pajamų šaltinis, finansinis ir teisinis saugumas.

4. Farmakoterapija ir klinikiniai tyrimai

<i>Vertinimo sritis</i>	<i>Vertinimas</i>
Vaisto pavadinimas ir dozė	
Laikymasis (ar vartoja reguliariai)	Taip / Ne
Nepageidaujamas poveikis	
Reikia koreguoti vaistų planą?	Taip / Ne
Klinikiniai tyrimai (kepenų funkcijos ir kt.) –	Atlikti – Taip / Ne, naujai paskirti – Taip / Ne

5. Psichosocialinių intervencijų dalyvavimas

<i>Vertinimo sritis</i>	<i>Vertinimas</i>										
Dalyvavimas terapijoje (pvz., psichoterapeuto / psichologo grupės / konsultacijos ir pan.)	1. Pagerėjo 2. Išliko tokie pat 3. Pablogėjo Pastabos: vertinama pagal šią skalę: <table> <tr> <td>Vengimas</td><td>Nenori dalyvauti terapijoje, dažnai praleidžia užsiėmimus, nepateikia jokių paaiškinimų</td></tr> <tr> <td>Pasirengimas, bet trūksta nuoseklumo</td><td>Lankosi terapijoje, tačiau dažnai vėluoja ar praleidžia užsiėmimus be svarbių priežasčių</td></tr> <tr> <td>Dalinis įsitraukimas</td><td>Lankosi, tačiau aktyvumas terapijoje ribotas, dalyvauja tik kai kuriose sesijose</td></tr> <tr> <td>Įsitraukimas</td><td>Reguliarus dalyvavimas terapijoje, parodomas suinteresuotumas ir iniciatyva</td></tr> <tr> <td>Pilnas įsitraukimas</td><td>Aktyvus dalyvavimas, susidomėjimas terapija, pasiryžimas keistis, dažnai papildo terapiją užsiėmimais savarankiškai</td></tr> </table>	Vengimas	Nenori dalyvauti terapijoje, dažnai praleidžia užsiėmimus, nepateikia jokių paaiškinimų	Pasirengimas, bet trūksta nuoseklumo	Lankosi terapijoje, tačiau dažnai vėluoja ar praleidžia užsiėmimus be svarbių priežasčių	Dalinis įsitraukimas	Lankosi, tačiau aktyvumas terapijoje ribotas, dalyvauja tik kai kuriose sesijose	Įsitraukimas	Reguliarus dalyvavimas terapijoje, parodomas suinteresuotumas ir iniciatyva	Pilnas įsitraukimas	Aktyvus dalyvavimas, susidomėjimas terapija, pasiryžimas keistis, dažnai papildo terapiją užsiėmimais savarankiškai
Vengimas	Nenori dalyvauti terapijoje, dažnai praleidžia užsiėmimus, nepateikia jokių paaiškinimų										
Pasirengimas, bet trūksta nuoseklumo	Lankosi terapijoje, tačiau dažnai vėluoja ar praleidžia užsiėmimus be svarbių priežasčių										
Dalinis įsitraukimas	Lankosi, tačiau aktyvumas terapijoje ribotas, dalyvauja tik kai kuriose sesijose										
Įsitraukimas	Reguliarus dalyvavimas terapijoje, parodomas suinteresuotumas ir iniciatyva										
Pilnas įsitraukimas	Aktyvus dalyvavimas, susidomėjimas terapija, pasiryžimas keistis, dažnai papildo terapiją užsiėmimais savarankiškai										
Terapinių užduočių vykdymas	1. Pagerėjo 2. Išliko toks pat 3. Pablogėjo Pastabos: vertinama pagal šią skalę: <table> <tr> <td>1. Nepaisymas</td><td>Užduotys nevykdomos, nėra bandymų susidoroti su užduotimis ar atsakomybės prisiėmimo.</td></tr> </table>	1. Nepaisymas	Užduotys nevykdomos, nėra bandymų susidoroti su užduotimis ar atsakomybės prisiėmimo.								
1. Nepaisymas	Užduotys nevykdomos, nėra bandymų susidoroti su užduotimis ar atsakomybės prisiėmimo.										

	2. Retas vykdymas 3. Vidutinis įsitraukimas 4. Aktyvus vykdymas 5. Pilnas įsitraukimas	Užduotys kartais atliekamos, tačiau be didelio įsitraukimo, dažnai praleidžiamos. Užduotys atliekamos, tačiau tai daroma be entuziazmo, dažnai stinga nuoseklumo. Užduotys atliekamos pagal planą, pasiekiami rezultatai, pacientas motyvuotas. Užduotys atliekamos nuosekliai ir su pilnu įsitraukimu, pacientas deda pastangas siekti progreso.
Naudojimasis įgytais įgūdžiais (praktika)	1. Pagerėjo 2. Išliko tokie pat 3. Pablogėjo Pastabos: vertinama pagal šią skalę: 1. Neturi reikiamų įgūdžių 2. Retas naudojimas 3. Naudojasi vidutiniškai 4. Dažnas naudojimas 5. Visapusiškas naudojimas	Nenaudoja jokių terapijoje įgytų įgūdžių gyvenime. Tik kartais bando pasinaudoti įgūdžiais, tačiau dažnai grįžta į senus įpročius. Naudoja įgūdžius, tačiau dar ne visose situacijose, galbūt tik sunkiose situacijose. Dažnai pasitelkia įgūdžius kasdieninėse situacijose, tačiau ne visada. Įgūdžiai naudojami nuosekliai ir efektyviai visose gyvenimo situacijose.

6. Aplinkoje, bendruomenėje esančių išteklių naudojimas

<i>Vertinimo sritis</i>	<i>Įvertinimas</i>
Dalyvavimas savipagalbos grupėse (pvz., Anoniminiai Alkoholikai, SMART Recovery – kognityvinėmis elgesio strategijomis paremta alternatyva ir pan.)	Dalyvauja reguliariai Dalyvauja retkarčiais Nedalyvauja
Užimtumo tarnyba (jei yra reikalinga)	
Neformaliojo švietimo programos (pvz., savanorystė, mokymasis bendruomenėje).	

7. Paciento atsiliepiamas

Kaip pats pacientas vertina savo pažangą, sunkumus, motyvaciją ir ką norėtų keisti:

Specialisto/ų parašas/ai, data

Dalis D. Galutinio vertinimo dalis pildoma kai gydymas baigiamas, ar kas keli mėn. priklausomai nuo sudarytame plane numatytų terminų (pvz. vertinama kas mėnesį, kas tris mėnesius).

D. GALUTINIS ĮVERTINIMAS (SPECIALISTO PASTABOS)

Vertinimo data: _____

Statusas:

1. Gydymas tęsiamas be pakeitimų ☐

2. Gydymo planas koreguojamas ☐

Pakeitimai: _____

3. Reikalinga specializuota pagalba ☐

Pacientas nukreipiamas specializuotam gydymui į:

Specialisto/ų parašas/ai

